

Kolmapäev, 14. märts 2012

31. tuletab meelde, kui oluline on tihe ja konstruktiivne institutsioonidevaheline koostöö kogu menetluse jooksul, ning kinnitab veel kord oma valmisolekut aidata niisugusele koostööle täies ulatuses kaasa täielikus kooskõlas ELi toimimise lepingu sätetega; loodab, et käesolevaid suunised võetakse eelarvemenetluse käigus ja eelarveprojekti koostamisel täies ulatuses arvesse;

*

* *

32. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale.

Õiguslane koolitus

P7_TA(2012)0079

Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2012. aasta resolutsioon kohtunike ja kohtutöötajate koolituse kohta (2012/2575(RSP))

(2013/C 251 E/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 81 ja 82, milles sätestatakse, et meetmed, mille eesmärk on „kohtunike ja kohtutöötajate koolituse toetamine”, võetakse vastu seadusandliku tavamenetluse kohaselt,
- võttes arvesse oma 10. septembri 1991. aasta resolutsiooni Euroopa Õigusakadeemia loomise kohta ⁽¹⁾, oma 24. septembri 2002. aasta seisukohta sellise nõukogu otsuse vastuvõtmise kohta, millega luuakse Euroopa õiguslane koolituse võrgustik ⁽²⁾, oma 9. juuli 2008. aasta resolutsiooni liikmesriikide kohtunike rolli kohta Euroopa kohtusüsteemis ⁽³⁾ ja oma 7. mai 2009. aasta soovitusel nõukogule ELi kriminaalõiguse ala loomise kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse komisjoni teatist Stockholmi programmi rakendamise tegevuskava kohta (COM(2010)0171),
- võttes arvesse oma 25. novembri 2009. aasta resolutsiooni Stockholmi programmi kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 17. juuni 2010. aasta resolutsiooni õiguslane koolituse kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse komisjoni 13. septembri 2011. aasta teatist „Usalduse suurendamine Euroopa õigusemõistmise vastu – Euroopa õiguskoolituse uus mõõde” (COM(2011)0551),
- võttes arvesse parlamendi poolt 2011. aastal esitatud kohtunike ja kohtutöötajate koolituse katseprojekti,

⁽¹⁾ EÜT C 267, 14.10.1991, lk 33.

⁽²⁾ ELT C 273 E, 14.11.2003, lk 99.

⁽³⁾ ELT C 294 E, 3.12.2009, lk 27.

⁽⁴⁾ ELT C 212 E, 5.8.2010, lk 116.

⁽⁵⁾ ELT C 285 E, 21.10.2010, lk 12.

⁽⁶⁾ ELT C 236 E, 12.8.2011, lk 130.

Kolmapäev, 14. märts 2012

- võttes arvesse võrdlevat uurimust kohtunike ja kohtutöötajate koolituse kohta liikmesriikides, mille parlament tellis Euroopa Õigusakadeemialt koostöös Euroopa õiguslase koolituse võrgustikuga ⁽¹⁾,
- võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5 ja artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et ülalmainitud uurimuses tehti kokkuvõtte tegevusest, mida selles valdkonnas arendavad kohtunikele mõeldud liikmesriikide õppeasutused, ka pakutava koolituse tüüpidest, asjakohastest tingimustest ja eelarvelistest vahenditest, muu hulgas selleks, et määrata kindlaks vajadused, teha parandusettepanekuid ja anda soovitusi parimate tavade kohta, ning arvestades, et uurimus sisaldab ka tulemusi põhjaliku küsitluse kohta, millest võttis osa üle 6 000 kohtuniku ja prokuröri liikmesriikides ning milles keskenduti nende kogemustele ELi kohtunike ja kohtutöötajate koolituse vallas ja ettepanekutele selle valdkonna täiustamiseks;
- B. arvestades, et kohtunike ja kohtutöötajate koolitust oleks õigem nimetada õiguslasteks õpinguteks, sest see nimetus kirjeldaks paremini pideva intellektuaalse arengu erilist olemust, mida kohtunikutöö nõuab, ning samuti asjaolu, et parimad kohtunike ja kohtutöötajate koolitajad on kohtunikud ise;
- C. arvestades, et praegu on koolituse pakkumise maht kaugelt väiksem komisjoni eesmärgist, et koolitust tuleks võimaldada poolele ELi õiguskutseala töötajatest;
- D. arvestades, et uurimuse kohaselt on keelebarjäärid, olemasolevate programmide kohta (õigeaegse) teabe puudumine ning asjaolu, et programmid ei ole alati kohandatud kohtunike vajadustega, samuti kohtunike suur töökoormus ning asjakohase rahastuse puudumine mõned põhjustest, miks vastajate hulgast on ELi koolitust saanud vaid võrdlemisi vähesed inimesed (53%, kellest ainult 1/3 viimase 3 aasta jooksul);
- E. arvestades, et Euroopa kohtukultuuri ülesehitamise siseriikliku õiguse aspektide osas oleks praeguse rahalise kitsikuse juures ka eelarve seisukohast arukas kasutada ära olemasolevaid institutsioone, eelkõige liikmesriikide kohtunike ja kohtutöötajaid koolitavaid õppeasutusi, kuid ka ülikooli ja kutseorganisatsioone; arvestades, et see aitaks välja selgitada liikmesriikide parimad tavad ning edendada ja levitada neid kogu ELis; arvestades, et Euroopa Õigusakadeemia (ERA) peaks endiselt osalema ELi õiguse alase koolituse andmises;
- F. arvestades, et nagu märkis ka parlament, peab Euroopa õigusruum rajanema kohtutöötajate, kohtunike ja prokuröride ühisel kohtukultuuril, mille aluseks ei ole vaid ELi õigus, vaid mida arendatakse Euroopa Õigusakadeemia, Euroopa õiguslase koolituse võrgustiku ja Euroopa Õigusinstituudi aktiivsel toel ka liikmesriikide kohtusüsteemide vastastikuse tundmise ja mõistmise, ülikoolide õppekavade põhjaliku ümberkujundamise, üliõpilasvahetuste, õppekülastuste ja ühiskoolituse kaudu;
- G. arvestades, et kohtunike ja kohtutöötajate koolitus tuleks siduda aruteludega selle üle, milline on kohtuniku traditsiooniline roll, kuidas muuta seda kaasaegsemaks ja avatumaks ning avardada selle väljavaateid; arvestades, et see hõlmab samuti keelekoolitust ning võrdleva õiguse ja rahvusvahelise õiguse õpingute toetamist;
- H. arvestades, et kohtute liikmete vahelise ühise kohtukultuuri loomiseks tuleks kasutada ka Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, Euroopa Nõukogu Veneetsia komisjoni suuniseid jne, et ühise kutse-eetika, õigusriigi põhimõtte ning kohtunike ametisse nimetamise ja valiku põhimõtete arutamise ja nende propageerimise kaudu edendada õigusemõistmisega seotud kutselaste liikmete põhiväärtusi ning vältida kohtuvõimu politiseerumist, ning seeläbi edendada vastastikust usaldust, mida on vaja ühise õigusruumi saavutamiseks;
- I. arvestades, et on vaja luua erinevatest kultuuridest pärinevate kohtunike vahelised võrgustikud ning parandada olemasolevate võrgustike koordineeritust, et asutada nn ühtsuse ringid; arvestades, et selleks ei piisa elektroonilisest sidest, vaid on vaja luua foorumid, kus kohtunikud saaksid luua omavahelisi kontakte, ning nendesse on oluline kaasata ka Luxembourgis ja Strasbourgis kohtute kohtunikud;
- J. arvestades, et kohtunike ja kohtutöötajate õpingud ei saa piirduda ainult materiaal- ja menetlusõigusega ning arvestades, et kohtunikel on vaja kohtutöö ja kohtuniku ametioskuste alast koolitust,

(1) <http://www.europarl.europa.eu/delegations/en/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=60091>

Kolmapäev, 14. märts 2012

1. on seisukohal, et kuigi otsekontaktid on parim lahendus, võiks – silmas pidades eelarvelisi piiranguid ja kohtunike küsitluses antud vastuseid – sellist koolitust ja nõuandeid pakkuda interneti teel (videokonverentsid, internetipõhised kursused, voogedastus) ning kasutada selleks ka vahetust; märgib, et kohtunikud nõuavad koolitusprogrammide edasist hindamist ja nende vajadustele kohaldamist ning tundub, et nad eelistavad klassikalisele (ülalt alla) koolituskeemile interaktiivset koolitust, kus nad saaksid vahetada kogemusi ja analüüsida konkreetseid juhtumeid;
2. leiab, et kaugemaks eesmärgiks peaks olema olemasolevate kohtunikke ja kohtutöötajaid koolitavate õppeasutuste pakutava koolituse koordineerimine ning dialoogi ja kutsealaste kontaktide hõlbustamine ja soodustamine;
3. märgib, et tähtis on mitmekeelne koolitus, kuna uurimus näitab, et ainult suhteliselt väike osa kohtunikke räägib mõnda võõrkeelt piisavalt hästi selleks, et aktiivselt osaleda teistes liikmesriikides korraldatavas kohtunike ja kohtutöötajate koolituses;
4. on seisukohal, et üks viis probleemide (kulu, keelekoolitus, kulutõhusus) lahendamiseks oleks kasutada kaasaegset tehnoloogiat ning rahastada Apple'i iTunes U sarnaste rakenduste loomist; sellised rakendused, mille töötaksid välja liikmesriikide õppeasutused, ERA, ülikoolid ja muud koolituse pakkujad, koosneksid videomaterjaliga varustatud koolituskursustest, ka keelekursustest (erilise rõhuga õigusterminoloogiale) ning kursustest liikmesriikide õigussüsteemide, konkreetsete õiguslike menetluste jne kohta, ja need oleksid kohtunikele tasuta;
5. leiab, et edukas osavõtt sellistest kursustest võiks olla eelduseks kohtunikele mõeldud Erasmus programmis või mõnel väliskoolitustel osalemiseks;
6. soovitab, et nimetatud rakendused võiks väikese tasu eest teha kättesaadavaks ka õigusala töötajatele, kutseorganisatsioonidele, akadeemilistele ringkondadele ja õigusteaduse üliõpilastele ning et nende rakenduste väljatöötamine ja tootmine võiks suhteliselt väheste kulude juures anda oma väikese panuse majanduse ja tööhõive arengusse;
7. leiab, et Luigi Berlingueri ja Erminia Mazzoni esitatud katseprojekti (mis käivitub 2012. aastal) esmaseks eesmärgiks peaks olema kindlaks määrata parimad tavad ELi õiguse ja asjaomase koolituse kättesaadavaks tegemiseks liikmesriikide õigussüsteemis ja õiguslase koolituse õppeasutustes, ning laiendada nende tavade kasutamist; leiab, et EL peaks näiteks julgustama liikmesriike võtma eeskujul sellistest edukatest süsteemidest, nagu ELi õiguse koordinaatorid Itaalia ja Madalmaade riiklikus kohtustruktuuris, toetama nimetatud koordinaatorite koolitamist ja hõlbustama ka muul viisil nende tööd ELi tasandil;
8. on seisukohal, et katseprojekti käigus tuleks luua töörühm, millesse kuuluksid liikmesriikide ja ELi tasandi kohtunike ja kohtutöötajate koolituse pakkujad ning kohtuvälised menetlejad, kelle ülesandeks oleks kindlaks määrata ELi õiguse alaste küsimuste teemarihmad nii nõ praktiliste teemade (kuidas esitada eelotsuse taotlust, kuidas pääseda ligi ELi õiguse alastele andmebaasidele, jne) kui ka sisuliste küsimuste osas, mis on igapäevases kohtupraktikas kõige asjakohasemad;
9. soovitab, et katseprojekti abil võiks koordineerida a) kohtunikke ja kohtutöötajaid koolitavate õppeasutuste vahelist nõuannete ja teadmiste vahetust eri õigussüsteemide kohta, võttes aluseks olemasolevad võrgustikud ja ressursid, ning b) ametlikku koolitust ja välismaiste õigussüsteemidega tutvumist;
10. teeb ettepaneku, et komisjon hakkaks igal aastal korraldama foorumit, kus kõikide ametiastmete kohtunikud õiguslasedelt, kus tihti tekib siseriiklikke ja piiriüleseid küsimusi, võiksid arutleda viimasel ajal ilmnenud juriidiliste vastuolude või probleemide üle, et soodustada diskussiooni, arendada kontakte, luua suhtluskanaleid ning süvendada vastastikust usaldust ja teineteisemõistmist; on arvamisel, et selline foorum annaks ka pädevatele asutustele, koolituse pakkujatele ja asjatundjatele, kaasa arvatud ülikoolid ja kutseorganisatsioonid võimaluse arutada kohtunike ja kohtutöötajate koolituse poliitikat ja õigushariduse tulevikku ELis;
11. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile.